Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 119 — ՈՒՐԲԱԹ 25 ՄԱՅԻՍ 1884 — (Ն. Տ.) 6 ՅՈՒՆԻՍ — 12 ՇԱՒՊԱՆ 1301

ԳԱՅՄԱՆՔ

Յանձնումն տողը մէկ անգամի համար 3 դուրուշ, երկու անգամի համար 2 դուրուշ է. աւելի անգամներու համար գայ սակարկութիւն կը լլլայ։

Օրագրոյս փոփոխութեան համար կամ որևիցէ գրութիւն պէտք է ուղղել

«Առ խմբագրութիւն ԱՐԵՒԵԼՔ օրագրի»

ԹՈՒՂԹԱԳՐԱՏՈՒՆ՝ Գալաթիա, Նորատունկեան խան։
Իսկ գաւառներէն հետեւեալ հասցէին։

{ كلوادا } درسعادت نورادونكيان خانده غلطه ده عليه ده

غزته‌سی اداره‌سی

40 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ	Տարին	Ջարեկան	գահեկան	արծաթ	200
»	»	Վեցամսեայ	»	»	100
»	»	Եռամսեայ	»	»	50
»	»	Ամսական	»	»	20
»	»	Հատով	»	»	1
Դուռտաց	Տարին	Ջարեկան	»	»	240
»	»	Վեցամսեայ	»	»	120
»	»	Եռամսեայ	»	»	60
Օտար	երկիրներ	Տարեկան	Ֆրանք		56
»	»	Վեցամսեայ	»		28

Դուռս դրկուած լրագրաց համար ծախքը խմբագրութեան վրայ է։

40 ՓԱՐԱ

Կ. ՊՈԼԻՍ
ՈՒՐԲԱԹ 25 ՄԱՅԻՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԵԳԻՊՏՈՍ

Թայմ լրագրոյն Ալէքսանդրիոյ թղթակիցը կը գրէ թէ, ժողովուրդն համոզուած է որ Անգլիա իւր բանտին պիտի թողու զեկիպտոս, և ձեռք պիտի քաշէ Թաքին երկրէն. որովհետեւ Եգիպտոսի ներքին գործոց նախարարութեան եւրոպացի պաշտօնատարք հեռացեալ կը համարուին։

—Գահիրէէն, 2 յունիս. Պերպեր քաղաքին ապատամբաց ձեռքն իջնալը կը հաստատուի պաշտօնապէս։

ՄԻԱՅԵԱԼ–ՆԱՀԱՆԳԷ

Այս երեքշաբթի, յունիս 3ին, Միացեալ–Նահանգաց հանրապետական կուսակցութեանց այլ և այլ ճիւղերու ներկայացուցիչները գումարեցան ի Զիքակոյ. Համագումար ժողով մը կազմելու, ուր պիտի որոշուին Հանրապետական կուսակցութեան երկու ընտրելիներն, որոց մին՝ Միացեալ–Նահանգաց Հանրապետութեան Նախագահ և միւսը Դեր–Նախագահի պաշտօնին համար։ Վերջնական ընտրութիւնն ի Ֆիլատելֆիա տեղի պիտի ունենայ նոյմ. ամսոյ մէջ։ Մի քանի շաբաթ յետոյ, ռամկավարական կուսակցութիւնն ալ ի Զիքակոյ նմանօրինակ համագումար ժողով մը կազմէ, և իւր ընտրելիները պիտի որոշէ։ Բայց պէտք չէ կարծել թէ այդ նախնական գումարմանց մէջ որոշուած ընտրելիք անպատճառ կ'ընտրուին վերջնական ընտրութեան մէջ, զի երբ ընտրական Համագային ժողովը գումարի Ֆիլատելֆիոյ մէջ, հակառակ կուսակցութիւնք իրարու այժերն հանկընալէ յետոյ, հեղհեղէ կը յարին մեծագոյն քուէ ստացող ընտրելիներուն, և երբեմն նախագահ կ'ընտրուի այնպիսի անձ մը, զոր ի սկզբան ո՛չ մէկ կուսակցութիւն ընտրելի նշանակած էր։ Այսպէս եղաւ ի մասին հանգուցեալ Կարֆիլտ նախագահի, որ առաջին քուէարկութեան մէջ, ընտրելոց վերջինն էր, և վերջին քուէարկութեան մէջ՝ առաջին հանդիսացաւ։

Հանրապետական կուսակցութեան դիւաւոր ընտրելիք են՝ Նախագահութեան համար՝ Գ. Արթիւր, արդի Նախագահն, որ Դեր–Նախագահութենէ, Գ. Կարֆիլտի սպանմամբ արդի բաղձրագոյն պաշտօնին անցած էր քսան օրինի։ Գ. Արթիւր կը փափաքի չորս տարի ևս վարել Նախագահական պաշտօնը, զոր կ'ուզէ այս անգամ իւր քաղաքացւոյ ընդհանուր քուէով ստանալ։ Թէեւ իւր վարչութիւն ծանր քննադատութեանց առիթ չէ տուած, բայց նիւ Եորքի ընտրողք, որոց որոշումը մեծ ազդեցութիւն ունի վերջնական ընտրութեան վրայ, չեն ուզեր Արթիւրի տալ իրենց քուէն։ Թէեւ Արթիւր Նախագահի չեն վերագրուիր կառավարական պաշտօնատարաց և քաղաքագիտաց ոմանց ի գործ դրած դէզմանը և կաշառառութիւնը, բայց զրաւոր կուսակցութիւն մը կայ, որ «Պարկեշտութիւնն, Ուղղամտութիւնն և Վարչային բարեփոխումն» իրեն նշանարան դրած է, և կ'ուզէ նախագահական աթոռին վրայ տեսնել նոր, ազդու, քաջառողջ և պարկեշտ մարդ մը, որ է Գ. Ճօրճ Էմմնս, ծերակոյտի անդամ Վերմոնդ նահանգին կողմէ, որ թէև կարեւոր պաշտօններ վարելով մեծ ծառայութիւններ չէ մատուցած իւր երկրին, բայց վերոյիշեալ յատկութիւնները կը կրէ իւր վրայ։ Երրորդ ընտրելին է Գ. Պլէն, որ արտաքին գործոց նախարար էր Գ. Կարֆիլտի նախարարութեան ատեն։ Իւր անցեալով Գ. Պլէն կը վերաբերի Ամերիկայի քաղաքագիտաց այնպիսի դպրոցի մը, որ այժմ հանրային կարծեաց համակրանքը չվայելեր։ Բայց Հավատ երեկ կը ծանուցանէր մեզ թէ Պլէնի յաջողութիւնն առաւել հաւանական է։ Մի քանի շաբաթ առաջ, նախկին Նախագահ Կրանդ զրաւարին ալ անունը կը յիշատակուեր, բայց Կրանդի և Ուարտի Պանքային անանկութիւնն, որով Գ. Կրանդ իւր բոլոր հարստութիւնը կորցուց, և բարձրագոյն ալ մանկացեալի մը դէզ կացութեան մէջ մնաց, վերջ տուաւ իւր ընտրելիութեան։ Իսկ Դեր–Նախագահութեան համար, Հանրապետական կուսակցութիւնն որոշած է Գ. Ռ՝ պէրդ Լիմբրլն, այժմ պատերազմական Նախարար, որ թէեւ երիտասարդ, բայց արդէն արժանապէս կը կրէ իւր հռչակաւոր հօր անունը։

Ռամկավարական կուսակցութեան ընտրելեաց վրայ դեռ որոշ տեղեկութիւն չկայ, վասն զի իրենք ալ որոշում մը չեն տուած դեռ։ Կը յիշուի Գ. Թիլտընի անունն, որ քանիցս քնարերի եղած է Նախագահութեանց մէջ, բայց որովհետեւ 70 տարեկան է արդէն, չուզուիր այսչափ ծեր մարդու մը յանձնել Նախագահական ծանր և փափուկ պաշտօնն։ Իսկ Դեր–Նախագահութեան համար, Ռամկավարականք որոշած են զՊ. Հէնտրիքս, որ 4 տարի առաջուան ընտրութեան ատեն ալ ընտրելի էր։

Նախագահական ընտրութեան կարեւորագոյն հետեւանքը սա է թէ Միացեալ նահանգները վարող երկու մեծ կուսակցութեանց՝ Հանրապետականց և Ռամկապետականց՝ փոխադարձ զօրութեան վրայ գաղափար մը պիտի տայ։ Հարաւայնոց և հիւսիսայնոց պատերազմէն ի վեր, Հանրապետականք դերիշխանութիւն ունէին։ Բայց Ռամկավարականք հետզհետէ բարձրած են իրենց վարկ, և դեռ այս անգամ՝ յաջողնակ տանելու յոյս կրնան ունենալ։ Ուստի, մեծ ջանքեր կ'ընեն։ Հանրապետականք նմանապէս մեծ ջանքեր կ'ընեն հանրային կարծեաց հոսանքը միշտ իրենց կողմը պահելու և չորս տարուց համար ևս իրենց դերիշխանութիւնն ապահովելու համար։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պերլին. 30 մայիս. Վիլհելմ Կայսրը կատարելապէս հաւանեցաւ դաշտային հրետանիները կազմող չորսական թնդանօթայ թիւը վերի բարձրացնելու առաջարկութեան, զոր ներկայած էր պատերազմական Նախարարը։ — Մերսենի Կայսրն (այժմ 87 տարեկան) 2–3 ժամ ձիու վրայ կանգնած հանդիսատես եղած լինելով վերջին զօրահանդէսին, իւր հետեւորդք քանային հանելով զինք որ ապագային մէջ այսպիսի յաղնեցուցիչ գործերէ զգուշանայ, որք կը վնասեն իւր առողջութեան, բայց «Երկրաթեայ Կայսրը» պատասխանեց. «Իմ պաշտօնս զիս բանակին դլուխը կը դնէ. ուստի, չեմ կրնար խոյս տալ այն պարտականութիւններէ զորս իմ վիճակս իսկ կը դնէ իմ վրայ. փոյթ չեմ ըներ թէ հետեւանքն ինչ պիտի լինի։»

— Վոլֆէ Զայդոնէ կը ծանուցանէ թէ ամենէն վանդաւոր Անիլանտամոնել այն ողորմելի կերպարանքի մէջ և ինձ համար է թափառում դատապարտեալների բնակութեան մերձակայքում։ Ես ծածկեցի նրանից և այն, որ խորհրդաւոր մուրացկանը, մտատանջով մեզ, հինգ–հօպէկնոցների հետ տուեց ինձ մի թուղթ։ Այդ բոլորը ծածկեցի իմ ամենալաւ ընկերից, որովհետեւ դեռ մատանջութեան մէջ էի, դեռ չը գիտէի թէ ինչ պիտի պատասխանեմ քաւոր Պետրոսի առաջարկութեանը։

Ինչ պէտք է պատասխանէի։ Մերժէ՞ի, ընդունէի՞, — ոչ մէկը վճռել չէի կարողանում։ Նա եկել էր ինձ ազատելու, նա անցել էր հարիւրաւոր մղոններ, հազարաւոր վերստներ. նա դեռ չէր մոռացել ինձ, դեռ մրատում էր ինձ համար։ Բայց ի՞նչ նպատակով։ Արդեօ՞ք աշխատում էր հանգստացնել իղձի խայթը, որ ի՛ձ մոլորութեան և դատապարտութեան մէջ ձգեց, — թէ կամենում էր ինձ նորից ձեռք առնել, որպէս մի գործիք, որ նրան պահում էր։ Մինչ ես այս մտատանջութիւնների մէջ էի, աւազակապետը ասաց.

— Ես նրան երրորդ անգամն է, որ հանդիպում եմ։

— Առաջին անգամ որպէս ճգնաւոր, վերջին անգամ որպէս մուրացկան. իսկ մի՞սը, հարցրի ես։

— Դա կապ ունի Սանամի անցքի հետ, յետոյ կը պատմեմ քեզ։

Դ.

ԵՐՐՈՐԴ ԳԻՇԵՐ

Երրորդ գիշերը աւազակապետը այսպէս սկսեց Սանամի ընդհատված պատմութիւնը,

«Դու յիշում ես որ գիշեր էր. երբ ես և Սանամը հեռացանք մեզի ամբոխից, մի մթին և խուլ գիշեր, որ բնութիւնը ինքն էր նպաստում մեր փախուստին։ Ամենք մի քանի մղոններ, գիշերային խաւարը սկսեց փոքր առ փոքր պարզվել։ Ճանապարհին օրիորդը մի խօսք անգամ չը խօսեց ինձ հետ։ Նա լուռ էր, որպէս երեւում էր, ծանր մտախոհութիւններ տանջում էին նրան։ Նա ուներ հայ օրիորդի թէ հնազանդութիւնը և թէ նախապաշարմունքները։ Առաջինի դէմ բողբոջեց նա, ընդդիմացաւ ծնողների բռնութեանը և չը կամեցաւ օտարազգիի կին դառնալ. իսկ երկրորդը, նախապաշարմունքը, մնաց։ Նա մի նախատինքից աղատվեցաւ, բայց մի այլ նախատինքի ենթարկեց իր անձը։ Նա փախաւ ծնողների տնից մի երիտասարդի հետ, որ ոչ նրա ազգականն էր և ոչ նրա բարեկամ։ — Երեւի, այդ մեծութիւններն էին տանջում նրան։

«Իմ ձին ընթանում էր առաջ. իսկ նա հետեւում էր ինձ։ Ես էլ իմ կողմից չէի խօսեցնում նրան, որովհետև չէի ցանկանում աւելի վրդովել նրա հոգեկան խռովութիւնը։ Ես միայն հիացած էի նրա կերպարանքի բարեկազմութեամբ, թէ որքան գեղցիկ էր նա տղամարդի հագուստով, և որքան քաջալերաբար ձիավարում էր նա, նստած իմ սիրուն նըժոյգի վրա։ Նա ներկայացնում էր մի չնորհալի ձիաւոր, որի նմանը կարելի էր տեսնել պարսից բարձր աղնուականների որդիների մէջ։

«Բայց նրա հայրը իր կեցութեամբ, իր սովորութիւններով, իր բարք ու վարքով նոյնպէս ներկայացուցիչ էր պարսից բարձր աղնուականութեան։ Շրջապատված բազմաթիւ նօքարներով, որսորդական շներով ու բազէներով, վատնում էր նա իր ժամանակի մեծ մասը զանազան զրօսանքների ու զուարճութիւնների մէջ, որոնք կատարվում էին քաղաքի մեծ մասին ձիաների վրա։ Խիստ սակաւ անգամ էր պատահում, որ նրա ընտանիքը չը մասնակցէր այդ զրօսանքներին, և այդ պատճառով Սանամը մանկութիւնից վարժված էր ձիավարելու մէջ։

ՐԱՖՖԻ
(Շարունակելի)

ԹԵՐԹՕՆ, ԱՐԵՒԵԼՔԻ

85

ԽԱՉԱԳՈՂԻ
ՑԻՇ ԱՏԱԿԱՐԱՆԸ

Բ.

ԵՐԿՐՈՐԴ ԳԻՇԵՐ

«Ա՛յնուհետև անցան մի քանի ամիսներ, ճգնաւորի մասին շատ անգամ լսվում էին այսպիսի խօսքեր, թէ նրա ժամանակը մոտեցել է, թէ նա երկար չէ մնալու երկրի վրա, թէ հրեշտակները նրան իրանց մոտ են կանչում, թէ նա մի օր կանչայտնայ, թէ նրա վախճանը Մոխէսի և սուրբ Լուսաւորչի նման կը լինի, որ ժողովուրդը նրա մարմինը չը գտնէ և պաշտելու առարկայ չը դարձնէ։

«Եւ իրաւ, ճգնաւորը անյայտացաւ։ Ո՞ւր գնաց, — ոչ ոք չը գիտէր։ Միայն ժողովրդի մէջ տարածվեցան զանազան կարծիքներ. ոմանք համարում էին նրան ենովքի և Եղիայի նման երկինքը բարձրացած, ոմանք ասում էին, թէ նա առանձնացել է մի սարում, իր կեանքի վերջին օրերը խստակեցութեամբ անցկացնելու և իր անձը բոլորովին Աստուծուն նուիրելու համար։ Ոմանք պատմում էին, թէ նրան տեսել են այս ինչ տեղում, ըստի ճաճանչներով պատած, երբ մոտեցել են, նա անհետացել է։ Վերջապէս, շատ այսպիսի խօսքեր էին ասում, իսկ նրանցից ո՞րն էր ճշմարիտ, — Աստուած գիտէ։

Աւազակապետի պատմութիւնը թէև շատ հետաքրքրական էր, բայց ինձ ամենին չէր զարմանում։ Ես քաւոր Պետրոսին լաւ էի ճանաչում նրա համար այս և այն կերպարանք ընդունելը, այս և այն ձևի մէջ մտնելը խիստ սովորական բան էր։ Միայն ինձ անհաւատալի էր թւում մի բան, արդեօ՞ք քաւոր Պետրոսը մի և նոյն անձնաւորութիւնն էր, որին տեսել էր աւազակապետը ճգնաւորի քարանձաւի մէջ և ի՞նչ ապացոյց ունէր այսպէս կարծելու։ Դէմքի նմանութիւնը բաւական չէր. մանաւանդ քաւոր Պետրոսի դէմքը այն ժամանակից յետոյ պէտք է բաւական փոխված լինէր։ Երբ այդ հարցերը առաջարկեցի, աւազակապետը պատասխանեց.

— Նրան կոչում էին «սկանիը կտրած» ճգնաւոր, պատմում էին, թէ նա միանգամ գերի է ընկել անօրէնների ձեռքը, նրան տանջել են, ոտիպել են հաւատքը ուրանալ, նա մերժել է, և այդ պատճառով անանց նները կտրել են։ Այդ չարչարանքի համար նրան համարում էին մի տեսակ նահատակ։ Եւ ես նկատեցի, որ մեր տեսած մուրացկանի ձեռքերի և բազուկների վրա։

Նշանները ուղիղ էին։ Իրաւ է, Պարսկաստանում մի փոքրիկ գողութեան համար քաւոր Պետրոսի երկու ականջների ծայրերը կտրել էին։ Այդ պատիժը ստացել էր նա իր երիտասարդ հասակում։ Եւ թէ նա երեւաստէմի ուխտաւոր է եղել, — այդ նոյնպէս ուղիղ էր։

— Բայց ի՞նչ նպատակով թափառում է այդ մարդը հեռաւոր հիւսիսում, խօսեց աւազակապետը, — և ի՞նչ ողորմելի դրութեան մէջ էր նա։

Ես չը գիտէի ինչ պատասխանել. ես դժուարանում էի յայտնել աւազակապետին, թէ ճանաչում եմ նրան, թէ մեր մէջ եղել են երկար տարիների յարաբերութիւններ և թէ նոյն ճգնաւորի առաջնորդութեամբ ես մի այսպիսի ծուռ ճանապարհի վրա դրվեցայ, որ վերջը բերեց, հասցրեց ինձ այնտեղ, ուր տանջվում են յանցաւորները միայն։ Ես չը յայտնեցի նաև, թէ նա ինձ համար էր մնում այն ողորմելի կերպարանքի մէջ և ինձ համար է թափառում դատապարտեալների բնակութեան մերձակայքում։ Ես ծածկեցի նրանից և այն, որ խորհրդաւոր մուրացկանը, մտատանջով մեզ, հինգ–հօպէկնոցների հետ տուեց ինձ մի թուղթ։ Այդ բոլորը ծածկեցի իմ ամենալաւ ընկերից, որովհետև դեռ մտատանջութեան մէջ էի, դեռ չը գիտէի թէ ինչ պիտի պատասխանեմ քաւոր Պետրոսի առաջարկութեանը։

Ինչ պէտք է պատասխանէի։ Մերժէ՞ի, ընդունէի՞, — ոչ մէկը վճռել չէի կարողանում։ Նա եկել էր ինձ ազատելու, նա անցել էր հարիւրաւոր մղոններ, հազարաւոր վերստեր. նա դեռ չէր մոռացել ինձ, դեռ մրատում էր ինձ համար։ Բայց ի՞նչ նպատակով։ Արդեօ՞ք աշխատում էր հանգստացնել իղձի խայթը, որ ի՛ձ մոլորութեան և դատապարտութեան մէջ ձգեց, — թէ կամենում էր ինձ նորից ձեռք առնել, որպէս մի գործիք, որ նրան պահում էր։ Մինչ ես այս մտատանջութիւնների մէջ էի, աւազակապետը ասաց.

— Ես նրան երրորդ անգամն է, որ հանդիպում եմ։

— Առաջին անգամ որպէս ճգնաւոր, վերջին անգամ որպէս մուրացկան. իսկ մի՞սը, հարցրի ես։

[illegible] ժամանակ, դէմդառ կլինայի մը տակ, խեղճ ծերունի մը Բոլսեցոյ ամայի ուղիներէն միոյն եզրը պառկած, սառնաշունչ հովին առվլեւ, հազիւ իւր մերկութիւնը ծածկող ցնցոտի մը վրան ունենալով։

[illegible] մոցեր էր, և իր նեղած սրտոյն ձիներ հաղելով գլուխ կամաց կամաց մինչեւ գետնին իջուցեր էր։ Իսկ մութին մէջ ծառաբուն կարծած՝ զանգակատան դղակին հոզմոցոյցն էր։ Առանց այլ նեւ տարակուսելու՝ առի առրճանակ[illegible]

[illegible] մէջ կը մնաներ քանի որ կ'ուտէր։ Այսպիսի դեղեցիկ առիթ մը չէի կրնար փախցնել. խեղճ խարազանս առի և ամենայն զօրութեամբ դայլն հարուածել սկսայ։ Այս անակնկալ ծեծը զարհուրեցուցիչ դղակին, և առաւել ա[illegible]

[illegible] դարձակ (Բ. Յաստ.). — Հայերէն

[illegible] դրդամամ՝, որը անմոլմէ չատ տաքի ժիրը։ [illegible] հրաշալի են։ [illegible] տարբերը Հայ [illegible] թիւն, [illegible] և ի զիր։ — Փուա[illegible] (Շարունակելի)։

Յուլիս 11 Դշ[illegible]

ուղման նոր դրութեանց կիրառութիւն, առեւտրական միջերանցներու հաստատում, Կասպից ծովու միջոցաւ յարաբերութեանց զարգացում, և երկաթուղեաց շինութիւն։ Այսնցմէ զատ, ծրագիրը կը յանձնարարէ՝ Տէրութեան 1864ի ընդհ. օրէնքները մուծանել ի Կեդրոնական Ասիա, փոփոխել կալուածական օրէնքը՝ բնիկներու վերաբերեալ մասին մէջ, եւ թիւրքմէնները կրթել երկրագործական վարժոցներ հաստատելով, և այլն։ Նման ամէն ռուսական ծրագրաց, ներկայ ծրագիրն ևս յոյժ բազմակողմանի է թղթի վրայ, բայց Անգլիացւոց համար կարեւորագոյն կողմն է ազգագրական կէտերու տեղափոխումն, որ հարկաւ պիտի համապատասխանէ՝ ռուսական յաւաջխաղացման գծին ի Սարախս և ի Մերվ փոխադրման։»

ԱՆԳԼԻԱ

Լոնտոնի կարեւոր լրագրաց ոմանց կողմէ Պ. Կլատստոնի նախարարութեան Եգիպտական աշխարհավարութեան դէմ ուղղեալ քննադատութիւնք սպառնական ձեւեր կ'առնուն։ Այս հանգամանքը մեզ թերթերն հանդիսապէս կ'ազդարարեն Պ. Կլատստոնի թէ Խարտում պարոնին մէջ ո՛րչափ անհաճոյ հեռեւանքներ պիտի ունենան այն գիծումներ զորս Անգլիոյ դահլիճը կ'ընէ Ֆրանսայի։ Թայմս և Բէլ Մէլ Կազէթ, ըստ կրգաբար նախարարութեան նպաստաւոր և գրեթէ նախարարական թերթերը, կ'ազդարարեն թէ Խարտումի մէջ ո՛ր չ

Կավրիէլ փաշա երէկ Բ. Դուռն ներքալով՝ բարձրաստիճան նախարարաց բազմաց հետ տեսուչեցաւ, և մեծարեր պիտի ներկայանայ Օգոստ. Սուլթանին։ —

Մօնիթէօռ հետեւեալը կը պատմէ։ —«Երբ Բահմի փաշա Եանեայի զինուորական հրամանատար էր, այդ քաղաքին մէջ ամուսնացեալ քրիստոնեայ դեղագործ մը կար, հաստատեալ ասիճանաւ, որուն վրայ տեսակ մը համակրութիւն ուրայ տեսակ մը համակրութիւն ունէր սա։ Երբ փաշան Պոլիս կոչուեցաւ, դեղագործը անոր Հարէմին խնդրեց որ միասեղ տանին իւր կինը, որ ձեռնհաս իշխանութեանց դիմելով, ամուսնոյն պաշտօնին յառաջացում պիտի խնդրէր։ Այս խնդիրը սիրով ընդունուեցաւ։ Երբ Պոլիս եկան, և Ա.ք–Սէրայ, Եուսուֆ–փաշա–Զէյնէպի տունը բնակեցան, փաշային Հարէմն սկսաւ համոզել դեղագործին կինը որ մահմետական կրօնն ընդունի. մինչեւ իսկ անոր ընդդիմութեանն յայտնելու համար ըսին որ եթէ մահմետական լինի, Բահմի փաշայի որդին զինքը կնութեան պիտի առնու։ Կինն՝ այս բոտիպումներէն ազատելու համար, հարկադրեցաւ փախիլ և Դատըգիւղ ամուսնոյն ազգականաց տունը գնաց ապաստանեցաւ։ Բայց փաշային որդին յաջողեցաւ գտնել խեղճ կինը, և ոստիկանութեան օգնութեամբ, Պոլսոյ բանտը փոխադրել տուաւ զնա։ Բահմի փաշայի որդին իւր ձայնն իշխանութեանց լսելի ընել տալու համար, այնպէս հաւատացուցած էր թէ դեղագործին կինն իւր հօրը տունէն բաւական նիւթեր գողնալով փախած էր։ Բայց դեղագործին ծնողքը ձեռնհաս իշխանութեանց դիմելով, և երաշխաւոր տալով ազատեցին կինը որ այժմ Դատըգիւղ կը գտնուի, անսոյդ կացութեան մը մէջ»։

—

Լոյսի ընկերութեան Էֆի Մաճարովիչ նաւապետն ազատած լինելով Թուրք ուղեւոր մը որ ինքզինք ծովը նետած էր Սինոպի առջեւ, Վեհ. Սուլթանն Դ. ասոնցմէ Մէճիտիէ պատուանշան շնորհեց յիշեալ նաւապետին ի վարձատրութիւն։

—

Սալոնիկայի 27 տարեկան հայ երիտասարդ մը, որ ճարտար ջրհանագործ մ'էր, երէկ Զարշամպայի կողմը տան մը ջրհանք նորոգած ժամանակ, ոտքը սահելով հորին մէջն ինկաւ և իսկոյն մեռաւ։ Խեղճ երիտասարդին ծնողքը, որոց միակ նեցուկն ու հայրն էր, դառն կսկիծանաց մէջ են։

—

Կը յիշուի որ Սաքս–Ալտենբուրկի Էլիզապէթ դքսուհին վերջերս ամուսնացաւ Բուսիոյ Կոստանդին մեծ դքսին հետ որ ցունաստանի թագուհւոյն եղբայրն է։ Լրագրիք ոմանք այս ամուսնութեան առթիւ հետաքրքրաշարժ դէպք մը կը պատմեն որ կերեւի թէ Բերլսուրկի աղնուականական բոլոր տիրոջ խօսակցութեանց առարկայ եղած է։ Երբ հարսնեկան արարողութեան համար ամէն ինչ պատրաստ էր, մանկամարդ Սաքսոն իշխանուհին խուցը փակուելով, նիզակ դնելու։ և չուզեց եկեղեցի երթալ։ Ի զուր կը ջանային համոզել զինքը թէ ո՛րքան անպատշաճ էր այս տեսակ վարմունք մը դքսին դէմ՝ որ Բուսիոյ կայսերական ընտանեաց և բարձրաստիճան անձանց ընկերակցութեամբ, եկեղեցին կրօսպասէր։ Ի զուր բացատրեցին թէ ի՛նչ մեծ դատակնութիւն կրնար յառաջ գալ եթէ ընդդիմութիւնը շարունակէր։ Իշխանուհին կը յամառէր։ յամառութիւնն որդէն Ալտենբուրկի իշխանական ընտանեաց անբաժան պատասխանիներէն մին է։ Արքունեաց մէջ մեծ յուզում ծագեցաւ։ փութացին հեռագրեալ պատգամաւորներ առաքել որք դիւանագիտական բանակցութեանց մտան այս ըմբոստ հարսնցուին հետ, բայց ամենքն ալ վերադարձան յայտնելով թէ բերդն անառիկ էր։ Մինչեւ իսկ խաղական լրագրի մը թղթակիցը կը հաստատէ թէ հարկ եղած է «բռնութիւն» բանեցնել։

Այսպէս, պակի արարողութիւնն երկու ժամ ուշացաւ, բայց կատարուեցաւ հուսկ ուրեմն։ Խնդիրը հոն էր։ Իշխանուհին ուզեց սակայն ցոյց տալ թէ ինքը պարտաւորեալ էր, բայց ո՛չ նուաճեալ։ Երբ հարս ու փեսի մատանիներու փոխանակութենէն յետոյ, պսակիչը ռուս քահանան ըստ հնաւանդ սովորութեան խաչն իշխանուհւոյն կարուեց որ համբուրէ, մանկամարդ «յեղափոխականն» այնպիսի ցասկոտ ակնարկ մը դարձուց որ խեղճ կրօնաւորը չհամարձակեցաւ այս փորձը կրկնել և փութաց քաշուիլ։ Բնաւ յայտնի չէ Էլիզապէթ իշխանուհւոյն այս տարօրինակ ընթացքին պատճառը, բայց ինչ որ ալ լինի, բարեբուշակ ամուսնութիւն մը չերեւիր այս։

—

Մարսիլիոյ թղթաթեր հոգենաւն երէկ գիշեր եւրոպական ժամը 8½ին անցաւ Դարդանէլէն։

ՕՍՄ. ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

Կանոնագրի 29րդ յօդուածին համաձայն, բաժնետերաց ընդհանուր ժողովը տեղի պիտի ունենայ յունիս 25, չորեքշաբթի, ժամը 1ին, ի Լոնտոն, Բանոն–Սգրիդ, Թէրմինուս Օթել։ Ժողովը պիտի լսէ Յանձնախմբին տեղեկագիրը, 1883 տարւոյ համարատուութիւնը պիտի առնու, շահաբաժինը պիտի որոշէ, եթէ տեղի կայ, և ընդհանուր Յանձնախմբի հրաժարեալ անդամաց տեղ նոր ընտրութիւն պիտի կատարէ։

Կանոնագրի 27րդ յօդուածին համաձայն, ընդհանուր ժողովը կը բաղկանայ առնուազն 30 բաժին ունեցող բաժնետերացմէ. սոնք պարտաւոր են իրենց բաժնեթղթերն յանձնել ընկերութեան գլխաւոր կեդրոնին, ի Կ. Պոլիս և կամ զանազան մասնաճիւղերուն, ընդհանուր ժողովց դումարման որոշեալ թուականէն գոնէ 10 օր առաջ։

5 յունիս 1884

Ա Զ Դ

Օսմ. կայսերական Պանքային Դաւանթից և Պոլսոյ դրասենեակները գոց պիտի մնան յառաջիկայ երկուշաբթի 9 և հինգշաբթի 12 Յունիս։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐ

(Այս օրուան)

ԱԺԱՆՍ ՈՒԻԹԵՐ

Լոնտոն, 5 յունիս

Այս առաւօտ լրագիրք կը ծանուցանեն թէ անգլ. և Ֆրանսական կառավարութեանց միջև բանակցութիւնք կը շարունակին Եգիպտական դեսպանախորհրդոյ վրայ։

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լոնտոն, 5 յունիս

Անգլիոյ պանքային շաբաթական հաշուեկշիռն նախորդ շաբթուան հաշուեկշռոյն հետ բաղդատմամբ, հետեւեալ տարբերութիւնը ցոյց կուտայ։

Պարապատ մետաղադրամ—նուաստագոյն. անգլ. ոսկի	652,000
Պանքնոթք և պահեստ—նուազագուն. անգլ. ոսկի	869,000
Փոխանակագիրք և այլ թղթեր—նուազագուն. անգլ. ոսկի	75,000
Պահեստի դրամոց համեմատութիւնն յանձնառութեանց հետ	46¾ %

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ԳՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 25 Մայիս

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՅ

Օսմանեան Թօնսոլիտ.

Երկկ երեկոյ գոցուեցաւ	գրկ.	9 13
Պօրսային գոցուելն վերջը	«	9 13
Երկկ Լեռոյի մէջ		—
Առաւօտուն բացուեցաւ	«	9 15
Բարձրագոյն գին	«	9 16
Նուազագոյն	«	9 15
Կէս օրին	«	9 16
Փոխառութիւն 1863 ... Ֆր.		56 50
» 1865	«	52 50
» 1869	«	46 50
» 1873	«	42
Պոն տէ Թրէզոր ... Ենգլ. լիրա		16 75
Բուսէլի երկաթուղի ... Ֆր.		43 75
Օպլիկասիոն տը Բրիորիթէ	»	378

ԲԱԺԻՆՆԵՏԻՐԵՐ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ ... Անգ. ոսկի	3	29
Բրէտի Ժէնէրալ ... Օսմ. լիրա	7	18
Պանք տը Փոնս (գուբ. կոր.)	6	35
Սօս Շանտ է վալ ... Օսմ. լիրա	3	30
Թրամուէյ ... « «		—
Ինի Փիէ. Եգիպտական	68	2½
Երկկ իրիկուն գոցուեցաւ	68	2½
Դիլերը գործ չեղաւ		—
Այս առաւօտ բացուեցաւ	68	
Կէս օրին նոյն գին	68	

Ընթացք դրամոց

Օսմ. ոսկի ... Դրկ.	100—	
20 Ֆրանքնոց ... «	87	27
Անգլ. ոսկի ... «	110	6
Ֆրիսից ... «	51	10
Ռօլ Էմբերիալ ...	90	2
Ռուպլի թղթադրամ ... «	9	8
Թալէր ... «	—	
Ֆիորին ... «	9	3
Ռէմ. արծ. (տարբ.) ... «	108	10
Հինգնոց ... «	102	30
Մէթալիք ... «	100	30
Պղնձ ... «	730	—
Թղթադրամ ... «	—	—
Վեցնոց ... «	103	

(ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ)

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն 5 Յունիս ժամ 5 վ. 15 երեկոյ

Անգ. Փոնսոլիտ գոցուեցաւ		100⅛
Օսմ. « բացուեցաւ		8½
« « գոցուեցաւ		8½
Օսմ. փոխառութիւն 1865		10½
« « 1869		9½
« « 1871		66¾
« « 1872		16
« « 1873		8½
Փոխառ. 1877		79¾
Պանք Օթոման		16¼
Ռուսական փոխառ. 73 (գ. կ.)		89⅝
Եգիպտ. միացեալ (իւնիֆիկ)		61⅝
« առանձն. (բրլիվիկ)		86¾
Տայրա Սանիէ		60½
Ֆօնանիէ (փոխառ. Բաշիլա)		35
Հունգ. պարտաթուղթ 1877		105⅛
Փոխանակ. Բարիզի վրայ		—

Վիեննա 5 Յունիս ժ. 4 երեկոյ

Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ	122	40
Օսմ. Երկաթուղի	20	50

Բարիզ 5 Յունիս ժ. 3 վ. 45 երեկոյ

Ֆր. Ռանթ 4½ % ... բաց	108	5
« « 3 % բաց	79	02½
Օսմ. Բօնս. բացուեցաւ	8	62½
« « գոցուեցաւ բրն. կո.	8	60
Օսմ. փոխառութիւն 1863	—	
« « 1865	—	
« « 1869	48	
« « 1873	42	
Օսմ. Երկաթուղի	45	50
Օսմ. Բէյի բաժնեթուղթք	561	25
Պանք Օթոման	661	25
Երէսի Լիսնէ	570	
» Ֆոնսիէ	1336	25
Բաժնետոմս Լիսնի (կոր. կոր.)	1231	25
Սուէզի ջրանցք	2085	75
Ռուսական 5% 1877/	97	¾
Իտալական Ռանթ	97	65
Արեւ. Ռուս. (Ռիւս Օրիան.)	—	
Եգիպտական միաց. պարտ.	312	50
Սպանիական (արտաքին)	61	⅜
Բրիտանական թիւրք	381	25
5% Հելլենական	368	75
Զէք Լոնտրայի վրայ	25	21

(ԲԷՌԷՆ ԴՈՒՐԲԷ ԷՈՅ Է)

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆԵՐ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

—o—

Բաղէշ, 30 Ապրիլ

ԲԱՂԷՇԻ ՎԱՆԵՐԸ

Դամոյ Ս. Աստուածածնայ. Ավիդի Ս. Աստուածածնայ. Խնդրակատար Ս. Աստուածածնայ. Ամրոցաց Ս. Յովհաննէս. Մրջոյայ. Պառայ. Մոճկոնեան։

Այս եօթն նշանաւոր վանքերն երկար տարիներէ ի վեր առանց վանահօր, առանց տեսչի անխնամ ելեւոյի վրայ ձգուած և մասնաւորաց ապրուստի միջոց և շահու աղբիւր եղած են. ասոնց տարեկան հասոյթն առ նուազն հինգ հարիւր լիրայի կը հասնի. ցարդ մի գարիկի ծառայութիւն չեն մատուցած ազգին և մատուցանելիք ալ չունին. այս տեղ երաշխաւորեալ առաջարկողներ կը գտնուին թէ միայն երկու վանքերն կարող են 40 գիշերօթիկ աշակերտով բաձր նախակրթարան ունենալ, բայց չընդունիր զի իրենց շահուն կը վնասէ. ցաւալի է որ վանական Խորհուրդներն քառորդ դարէ ի վեր չը կրցին հիմնական օրինաւոր կարգադրութիւն մ'ընել և թերեւս քնելիք ալ չունին... գալով մեացած հինգ վանքին, անոնց ալ այժերն մնացնելով դարձեալ երաշխաւորեալ 60 աշակերտով գիշերօթիկ նախակրթարան մի ունենալ առաջարկողներ կան, որ այս եւս չընդունուիր տեղացւոյմէ որոնց գումարն 400 աշակերտ լինելով, Բաղէշցոյ նման կարեւոր նահանգի մը խիստ մեծ ծառայութիւններ կրնան մատուցանել ազգային զի առաջարկողք կը խոստանան հինգ տարի վերջ տարեկան երկու աշակերտ ուղարկել Եւրոպա պիտանի արհեստներ և մասնագիտութիւնք սորվելու համար, այն պայմանաւ որ վերադարձին այդ վանական միութեան ձեռնարկին ծառայէ երեք տարի պայմանեալ թաշակաւոր հակառակ պարագային իւր անուան վճարուած ծախքերն վճարելու է. ըստ իս կեդր. Վանական Խորհուրդն խիստ լաւ կընէ եթէ Հայաստանի բոլոր վանքերն այսօրինակ պայմանեալ և երաշխաւորեալ վարժարաններ հաստատէ ի ձեռն լուսամիտ, ուսեալ, գործունեայ կրօնաւորաց, և եթէ չի գտնուին՝ աշխարհականաց. այն ատեն միայն կը յուսացուի որ այդ նուիրական հաստատութիւնք կարենան ծառայել Ազգին. վերոյիշեալ ցաւ է ինձ յայտնել որ ցարդ բազմաթիւ վանքերու կալուածներն ըստ օրինի թափու եղած չեն, եղածներն ալ ըստ հաճոյս վանահարք կամ երեսփոխանք իրենց վրայ թափու ըրած են. կայ նաև Պիթլիսի մօտ Թուխ անուն վանք մ'որոյ չենքն փլած է և չատ մ'արտերն Թուխ գիւղացիք կը վարեն կը ցանեն, թերեւս թափու ալ ըրեր են։

Բժիշկ, վիրաբոյժ, մանկաբարձ, դեղագործ. Պիթլիսի կարեւոր նահանգն՝ որ Վանի նահանգէն աւելի ընդարձակ է, ցարդ չէ ունեցած այս ամենակարեւոր պաշտօնեայներն՝ որոնց չգոյութեան պատճառաւ թէ բուն նահանգի կեդրոնն և թէ գաւառներն ու գիւղերն շատ մը մարդիկ կը մեռնին դեռ օրերնին չի հասած, շատ մ'անմեղ կիներ կը զոհուին իրենց որդեծնութեան միջոցին. մի միայն ծաղիկ հիւանդութեան դէմ պատուաստի գիւան նախ քան զԵրզրում Պիթլիսի և Մշոյ կողմերն կայ եղեր և դեռ նոյնը կը շարունակուի. մանկաբարձ կին մը կայ հոս 112 տարեկան քաջառողջ վիճակի մէջ. նա կը պատմէ թէ՝ մամ իմ ալ թեւս ազբնեց (պատուաստեց)։

Փոսոֆան. —Վերոյիշեալ պաշտօնեայ մէջ կը մնայ քանի որ կ'ուզէր։ Այսպիսի դեղեցիկ առիթ մը չէր կրնար փախցնել. իսկոյն խարազանս առի և ամենայն զօրութեամբ դայլն հարուածել սիսոյ։ Այս անակնկալ ծեծը զարհուրեցուցիչ դարձաւ, և առաւել ապրանքի դիրքերուն և յունարէն մը, և քան ֆրանսացի դեղեցիկամուսոյ անուշահոտութիւնները, ծերբեր բուժներն ու ուսուցանողները։

Որովհետեւ բառաւան ժամանակ անցաւ մինչեւ որ պաշտօնի մնայ, երկու տարի դիրքամիջ, որք անոնցմէ շատ աւելի մեծ-բարբարոսի և հրաշալի են։ ասոնցմէ Հայ [illegible] բանութիւն, [illegible] և ի զիր —Փոս[illegible] (Շարունակելի)։

Ցուլիս 11 Դ[illegible]

[illegible] (Բ. Գասու). —Հայերէն

ՆԵՂԻՑ Նման և թերեւս այ աւելի պէտք է գտնուրս բժիշկ, չատ մ'առաջնորդարաններ մասնաւոր են ունենալ անկեղծ և սիրաբանի տէր փոստաբաններ որ Պոլիս խիստ չատ են ու թերեւս պէտքէն աւելի. պատուաւոր փոստաբաններ եթէ ըլլան Վան, Պիթլիզ, Մուշ, Տիգրանակերտ Աբրն կարեւոր տեղեր, խիստ մեծ պատուով կընդունուին և տարին առ նուազ 120 – 200 լիրա կրնան շահիլ. սորա գործնական օրինակ կընայ համարուիլ Կարին գտնուող Համամեան Մեծ. Յակոբ էֆէնտի, որ Պոլիս Դ. կարգի փոստարան էր. այժմ Կարին թէ՛ հարստացաւ և թէ Ա. կարգի փոստարանայ կարգն անցաւ և թէ կը պատուրուի իրը երեւելի ազգային մը, պատճառն այն է թէ անխարդախ կը վարուի իւր ստանձնած գործերուն մէջ, և խրճի մտօք կաշխատի զինք փոխանորդ կարգողի գործին. ունի ազգային զգացում և խելք. Պիթլիզ նահանգի վերածուելէն ի վեր պատահած են այնպիսի դատեր որ փոստարան չբլլալուն պատճառաւ խեղճ գիւղացիք և երբեմն քաղաքացին զրկուած են իրենց արդար իրաւունքէն որ 5–600 ոսկւոյ գումար մը կը կազմեն ամեն մէկին։

Վարժարան, ուսումն, արհեստ և յառաջադիմութիւն, ժամանակին բառարան գրողն կամ մուցած է այս բառերն գրել կամ այդ բառարանն Պիթլիզ եկած չէ, որովհետեւ Պիթլիզ ո՛չ վարժարան անունով չենք կայ, ո՛չ Առաջնորդարան, ո՛չ ընթերցարան, ո՛չ գրաձախ և ո՛չ մի բան որ զարգացման և յառաջադիմութեան կը պատկանի. այն ատիճան տիրեր է տգիտութիւնն որ ի մտոյ իրենց վստահացած հարստութիւններն պիտի սպառին առանց իրենց գիտութեան. 2 – 3 տարի չաք, Նախկին Դպրոց–Արեւելեան, և յետոյ Հայոց Միացեալ ընկերութեան բարեկարգ վարժարանն վայելեցին և ցարդ կը սքանչանան նման Իսրայէլի ժողովրդեան որ Եգիպտոսի սոխն ու սխտորն կը փնտռէին. բայց կը ցաւին որ այդ վարժարանն բացուած օրէն ցիսկուն 200 լիրայի մօտ թէ նուէր թէ թաշակ, թէ ներկայացմանց արդիւնք, թէ գրեանց արդիւնք երբէք չէ հրատարակուած ո՛չ մամլոյ միջոցաւ և ո՛չ տեղեկագրի։

Այժմ տեղւոյս առ ժամանակեայ Առաջնորդական փոխանորդ Դեր. Տ. Մեսրոպ Ծ. վարդապետ Մոդայեան անձնուիրաբար կաշխատի մի քանի վարժարաններ բանալ Ս. եկեղեցւոյ սենեակներու մէջ, զի կը տեսնայ որ երկու սեռէն երեք հազարէն աւելի ուսանողք թափառական կը շրջին փողոցներն ու պարտէզներն. «եթէ այս է, ըսաւ, ձեր ներկայ, ի՛նչ պէտք լինի ձեր ապագան, դո՛ւք, ըսաւ, մարդասպան էք, դո՛ւք, ձեր ձեռքերով ձեր զաւակներն կը սպանէք, որով ո՛չ միայն ձեր զաւակաց կը վնասէք այլ ընդհանուր ազգին տգէտ ու խնամատակ սերունդ պատրաստելով։»։

* *

ՆՈՐԸՆԴՐԷ ՆԱՀԱՆԳԱՊԵՏ ՖԻԹԷՆ ԷՇԼԻ

Նորին Վսեմութիւն քաղաք մտնելոյ հետեւեալ օրն սկսեց այցելութիւններ ընդունիլ կառավարութեան պաշտօնատան մէջ. ժամ 6 ի միջոցներն տեղւոյս ազգային վարչութեան Քաղաքական ժողովը դեր. Տ. Մեսրոպ Ս. Հօր առաջնորդութեամբ այցելեցին. ասոյդ աղբիւրներէ տեղեկացայ որ սիրալիր ընդունելութիւն մի ըրած է։ Դեր. Հայրն ազդեցիկ խօսքերով գալուստը շնորհաւորելէ զկնի նահանգին բարեկարգութեան պէտքն զդացուցեր է. Նորին Վսեմութիւնն ալ պատասխանելով՝ ըսեր է թէ «Արդէն Օգոստափառ Վեհապետին հրամանն է այդ, և իմ պարտականութիւնս. բայց ձեզմէ ալ աջակցութիւն կը պահանջեմ»։

Այսօր ժամ 6 ի միջոցներն Կայսերական Հրովարտակ կարդացուեցաւ ի ներկայութեան բոլոր պաշտօնէից և 10,000ի չափ Հայ և Իսլամ ժողովրդեան. հրովարտակին ընթերցումէն զկնի նահանգապետ վսեմ. Ֆիքրի փաշա առեղծուածութիւն մ'ընելով, բարեմաղթութիւններ կարդաց Օգոստափառ Վեհապետին, նոյնպէս հաստատ խոստումներ ըրաւ օրինաց հաւասարութեան և երկրին բարեկարգութեան համար. «Ամէն օր, ըսաւ, ժամը 4–6 պատրաստ եմ ընդունիլ թէ բերանացի և թէ գրաւոր խնդիրներ, յետ այնորիկ պաշտօնական վերաբերեալ գործերով պիտի զբաղիմ. անմիջապէս արդիլել տուաւ քաղաքի մէջ հրացանի պայթումն ատրճանակի և խանչէրի գործածութիւնն որ միչա կրկրէին տեղացի խլամք վարչական ժողովոյ անդամէն սկսեալ ցյետին պատանիներն. և օրերս ճանապարհի շինութեան պիտի ձեռնարկէ մի դիմ դէպ ի Մուշ ու Կարին մինն դէպի Դատվան. հեռագրով երկրաչափ ուղարկած է. առ այժմ այսչափ։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

24ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ

ԱԶԳ. ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ Ս. ԳՐԻԳՈՐ

Ազգային Սահմանադրութեան 24րդ Տարեդարձի հանդիսին կարգադիր մասնախումբը ներկայ յայտարարութեամբ պատիւ ունի ծանուցանել Մեծարգոյ հասարակութեան թէ՝ այն Ազգային հանդէսը Ազգային դաշտավայրի վրայ արժանապէս տօնելու համար ամեն նախահոգ կարգադրութիւններ ըրած է, 'ի դիւրութիւն հանդիսականաց, և 'ի պատիւ Տարեդարձի հանդիսին՝ որ պիտի կատարուի յառաջիկայ Կիւրակէ օր, Մայիս 27, Ազգային Հիւանդանոցի մէջ։

Դերապատիւ Տ. Խորէն Արք–Եպիսկոպոս Նար–Պէյ Կիւրակէ առաւօտ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ Հիւանդանոցի մատրան մէջ 'ի ժամ մէկ. յետ աւարտման Եկեղեցւոյ, Դեր. Պատարագիչ Սրբազանը Վեհափառ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ, Օսմանեան կայսրութեան և լուսամիտ Նախարարաց՝ ինչպէս նաև Ազգային բոլոր բարերարաց կենաց, բարօրութեան և անգին յիշատակին համար ջերմ բարեմաղթութիւններ պիտի ընէ։

Ժամը ճիշտ չորսին պիտի սկսի սեղանը, որ պատրաստուած է Դպրոցի պարտիզին մէջ, և որուն ներկայ պիտի գտնուին Կ. Պոլսոյ և Երուսաղէմի Ամենապատիւ Ս. Պատրիարքունք. սեղանը պիտի տեւէ մէկ ժամ։ Բարեմաղթութիւնք կարգադիր մասնախմբի որոշեալ անդամաց կողմանէ պիտի կատարուին։ Առաջին սեղանը պիտի ընդունուին եկեղեցական Հարք, Ազգային պաշտօնատարք և ընտանիք ունեցող ազգայինք (1)։

Հանդիսավայրը պատրաստուած է Հիւանդանոցի պարտիզին մէջ, հովանաւոր ծառերով, և բազմաթիւ վրաններով, ուր մնալու համար իւրաքանչիւր ոք պարտաւոր է ԵՐԿՈՒ դահեկան մուտք վճարել։

Նուագածուաց խումբ մը կանոնաւորապէս պիտի նուագէ որոշեալ ժամեր։

Հանդիսավայրին մէջ ոգելից ըմպելի գործածելն բոլորովին արգիլեալ է, ինչպէս արգիլեալ են առանց Մասնախմբի հաճութեան նուագել կամ պարել, որոց համար մասնաւոր կարգադրութիւններ եղած, և ժամ սահմանուած է։

Այն ընկերութիւնք՝ որոնք Սահմանադրութեան տարեդարձի հանդիսին մասնակցիլ կը փափաքին, հանդիսին բարեկարգութիւնն ու վայելչութիւնք չը խանգարելու համար, պարտաւոր են կանխաւ Հիւանդանոցի գրասենեակը ներկայանալ և Մասնախմբի անդամոց հետ բանակցիլ մինչեւ յառաջիկայ ուրբաթ օր, Մայիս 25։

Սեղանի տոմսակաց գինն է մէկ արծաթ մէճիտ, որոնք կը գտնուին Մասնախմբի անդամոց քով, Հիւանդանոցի գրասենեակը և Պարտիզի դռան առջեւ։

Ազգային Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան կնիքը և թիւ չը կրող տոմսակներն անընդունելի են։

Հանդիսավայրին մէջ գործածելի ըմպելւոյց գիները տպագրեալ թղթերու վրայ նշանակուած և հանդիսավայրին մէջ 'ի տես հասարակութեան դրուած են։

Մասնախումբ՝ Հասարակութեան անդորրութեան և դիւրութեան համար երկաթուղւոյ Տնօրէնութեան հետ բանակցած և հետեւեալ ժամերն որոշած է երթեւեկութեան համար։ Նոյն օրը իւրաքանչիւր կառախումբ Հիւանդանոցի հանդիսավայրն հանդիպելով, հոն պիտի հանէ Հասարակութիւնը, իսկ վերադարձին Եէտի–գուլէի կայարանէն պիտի ընդունի։

Մասնախումբը Տարեդարձի հանդիսին շքեղութեան և կարգաւորութեան համար ամեն կարելի աշխատութիւն յանձն առած ըլլալով, քաղցը է իրեն հաւատալ որ Պատուարժան Հասարակութիւնն ալ Ազգային հանդիսի մը հարկ եղած վայելչութիւնն ու կարգապահութիւնն ընծայելով 'ի պատիւ Ազգային Սահմանադրութեան և յոգեւոր Ազգ. Հիւանդանոցի, ուր վեց հարիւր յիսունէն աւելի ազգայինք պատսպարուած են, Մասնախմբին ջանքերն ու իղձերը պիտի պակէ, և Ազգային հանդէս մը Ազգային դաշտավայրի վրայ ամենայն շքեղութեամբ և կարգապահութեամբ պիտի տօնէ։

21 Մայիս, 1884

Կ. ՊՈԼԻՍ

'Ի Դիմաց կարգադիր Մասնախմբի

ԱՏԵՆԱԳՈՒԻՐ ԱՏԵՆԱՊԵՏ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ ԱՒԵՏԻՍ ՀԱՐԷՆՑ

(1) Ընտանիք ունեցող անձինք պարտաւոր են մէկ քառորդ ժամ առաջ սեղանին մօտ պատրաստ գտնուիլ։

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆՑ

ԵՐԹ. — Ա.ՈՒՍՈՒ ՍԷՐԷՏԷՆ

Ժամ	Բալ	
12	18	Գումգաբ, Եէնիգաբ, Սամսթիա, Եէտիգուլէ, Հանդիսավայր
1	19	» » » » »
2	56	» » » » »
3	53	» » » » »

ԴԱՐ Զ. — ԵԷՐԷՅ ԵԷՏԷ–ԳՈՒԼԷԷ

Ժամը 6, 20 էն մինչեւ 12, 24, քսան և չորս շոգեկառք կայ Եէտի–գուլէէն Սիրքէճիի երթալու համար։

ԱԶԴ. — Վերոյիշեալ 4 կառախումբէն զատ 21 կառախումբ եւս կայ, որոնք թէպէտեւ Սիրքէճիէն կ'ելնեն, բայց մինչեւ Եէտի–գուլէ կերթան, իսկ անդին ոչ։

ՕԳՏԱԿԱՐ ԽՐԱՏ ՄԸ

Ամառ օրեր կաթը կրնայ անազատ պահուիլ, մէկ լիտր կաթին վրայ մէկ կրամ բորական թթու (Ա-էյ պորէյ) աւելցնելով։ Այս թթուին ներկայութեան, կաթը չաւրուիր և առողջութեան չվնասեր։

ԲԺԻՇԿ ՏԻԳՐԱՆ ՓԼՈՏԻՄԱԼՃԵԱՆ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՊԱՏՈՒԱՍՏՄԱՆ

(Պարիզեղարդ և Լայբզիկաղմ հարդ մը)

Կը վաճառուի Պոլիս, Գալաթիան գըրատունը, Կալաթա Արշակէֆէնտիի թրղթավաճառանոցը և Բերա Լորէնճ և Բայլի գրատունը։ Գին 35 ղուռուշ։

ԱԲՐԱՀԱՄ ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

ՄԻԻՄԱԲԻԼԻ ԻՄԼԱ

է Պէրա Վարժարանաց

Օսմանեան լեզուին ուղղագրութիւնը դիւրին եղանակաւ մը սովորելու համար պատրաստուած է սոյն դասագիրքը։ Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով ի գին 3 գահեկան։

ԴՈՐԾՈՆԱԿԱՆ ՓԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ժրանները լեղուէ

ԱՆԻ ՈՃՈՎ.

Երկասիրեաց Թովմաս Թերզեան

Ա. ԵՒ Բ. ՄԱՍԵՐ

Երկրորդ տպագրութիւն, ընդարձակ յաւելուածովք բաց ի վրայ։

Ա. Հատորը 6 ½ ղ. և Բ. Հատորը 5 ½ ղ.

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԳ

«Մայրաս» բազմահռչակ երկասիրութիւնը որ մինչև յարգ 20 դահեկանի գնով ծախուեցաւ, ընթերցասէր հասարակութեան աւելի դիւրամատչելի լինելու համար, այս անգամ որոշուած է հատը 13 դահեկանի վաճառել։

Այս գեղեցիկ առիթէն օգուտ քաղել յանկացողք պէտք է դիմեն ի Զալաթիա.

Առ Մ. Տէօքմէճեան էֆէնտի, «Արեւելք»ի խմբագրատունը և գարձեալ Ց. Արշակ և Ե. Վրայր էֆէնտիներու թղթավաճառանոցը։ Իսկ ի Պոլիս Ց. Զէնճիրճեան և Ց. Դավաֆիեան էֆէնտիներու գրատունը և կամ Զ. Կ. Թորոսեան էֆէնտիի թղթավաճառանոցը, Մաքսին կարդը։

ՊԱՐԳԵՒԱՒՈՐ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ

ՎԻԼ ՏԸ ՎԻԷՆ

ԱՒՍՏՐԻՈՅ ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԻ ԲՈԼՈՐ ԿԱԼՈՒԱԾՆԵՐՈՎՆ ԱՊԱՀՈՎԵԱԼ

Վիլ. Տը Վիէնի Դրամատունն **1874**ին Այսպէրական հրամանագրով արտօնուեցաւ 300 000 Պարգեւաւոր արժեթուղթ հրատարակել, հաստատելի Վիճակահանութեամբ, որք Պարտնոպս և Սինխոտ Կերպով տարին 4 անգամ կը քաշուին։

ՅՈՒՆՈՒՈՐ **2**, ԱՊՐԻԼ **1**, ՅՈՒԼԻՍ **1** ԵՒ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ **1**ԻՆ

200.000 ՖԻՕՐԻՆ, ԱՅՍԻՆՔՆ 440,000 ՖՐԱՆՔ

եւ, եւ, եւ,

ՀԱԶՈՒԱԳԻՒՏ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

Վիլ. տը Վիէն այս փոխառութեան ամբողջութիւն վճարումը կապահովէ շարժուն և անշարժ բոլոր կալուածներով։ ըսել է թէ այս արժեթուղթը անժխտելի ապահովութիւն մը կրնծայեն։ Աւելորդ կը համարենք երկար խօսիլ։ Այս արժեթղթոց առաւելութիւններն այնքան բացայայտ են, որ անկարելի է թէ ընթերցողը չդիտէ զայնս։

ԵԶԱԿԱՆ ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆՔ

Այս արժեթուղթք չունին մեծ պատահականութիւններ կրնծայեն, որովհետև հրատարակի հանուած 300 000 արժեթղթիներէն, 48 000ի արդէն հատուցուած են, և կը մնան 252 000 արժեթուղթք, որոց վրայ պիտի բաժնուի 25 տարեկան ֆիւրէն։ Բոլոր թիւերն ալ անպատճառ տիտի շահին։

ՅՈՒՅԱԿ ԳԼԽԱՒՈՐ ՊԱՐԳԵՒՆԵՐՈՒ

80	բաժնետու�ք	200.000	ֆիւրինի,	այսինքն	440.000 ֆրանք
40	»	150.000	»	»	330.000 »
70	»	20.000	»	»	44.000 »
50	»	10.000	»	»	22.000 »
180	»	5.000	»	»	11.000 »
600	»	1.000	»	»	2.200 »

ԸՆԴ ԱՄԵՆՆՆ 252.000 ԱՐԺԵԹՈՒՂԹՔ 252.000 ՊԱՐԳԵՒ ՇԱՀՈՂ

Վիլ. տը Վիէնի արժեթուղթք տարեկան եկամուտ մը չեն բերեր, բայց տոկոսը դրամագլխոյ վերածուելով կը բազմանայ իրր յաւելեալ հատուցումն, այսինքն թէ ամենէն փոքր շահող թիւն որ այսօր 140 ֆիւրին է, տարուն պարէ ինքնին։ Այսպէս 150, 160, և մինչեւ 200 ֆիւրին կը բարձրանայ, որ ըստել է իրր 4% շահ մը։

ՊԱՅՄԱՆՔ ՍՏԱՐԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Ի բաքանչիւր նամանական արժեթուղթի որ Վիլ. տը Վիէնի կնիքը և ձեռնհաս իշխանութեանց կնիքը կը կրէ, կը վաճառուի 390 ֆրանքի, հետեւեալ կերպով հատուցանելու։

100 ֆրանք պէտք է դրուի նամակին հետ, և մնացեալ 290 ֆրանքը կրնայ դրուիլ մաս առ մաս մէկ ու կէս տարուան միջոցի մէջ, և առ առաւելն մինչեւ 1886 Յունուար 1։

100 ֆրանքը դրուելուն պէս, գնողը կը ստանայ այն արժեթղթին թիւերն, որ պիտի ծախուի իրեն, և իրաւունք պիտի ունենայ մասնակցիլ բոլոր վիճակահանութեանց և ամբողջ պարգեւներուն։

Սառագրութիւնք կ'ընդունուին մինչեւ 1884 Սեպտեմբեր, բայց պէտք է յաւելուլ թէ անոնք որ 1884 Յունիս 31էն առաջ դնեն, 1884 Յուլիս 1ին քաշուելիք վիճակահանութենէն ալ օգտուելու առաւելութիւնը պիտի ունենան։

ՄԻԱԿ ՊԱՅՄԱՆ

«Մէնիլիօ-ոը լա Շանս Իմենիլիրսիլ» ի Վարչութիւնը՝ վերահասու լինելով թէ Վիլ. տը Բարիի արժեթղթերն անպատճառ պիտի բարձրանան, կը խոստանայ 1890 Նոյեմբեր 1էն ցայ Նոյեմբեր նոյն տարւոյ, ծախու առնել, հատը 420 ֆրանքի, բոլոր այն արժեթղթերն որք մեզի ծախու ուռուցած են վերոյիշեալ պարմաններով և չահած չլինին տարարն։

Այս կերպով՝ տարաբրդուղն, 3 տարուան մէջ 200էն աւելի վիճակահանութեանց մասնակցելէ յետոյ, որք ինքնին արդէն առնուազն 150 ֆրանք կ'արժեն, (քանի որ մէկ անգամ քաշուելուն մէկ տասակը 10 ֆրանք կ'արժէ), եթէ բաղդը յաջող չերթայ, պատ է իր արժեթուղթը ծախել 30 ֆրանք չահով։

ԿԱՆԽԻԿ ԳՆՈՂՆԵՐՈՒՆ ՄԵԾ ՁԵՂՁ ԿԸՆԵՆՔ

ԵԶԱԿԱՆԱՑՈՒԹԻՒՆ

Վիլ. տը Վիէնի արժեթուղթերը կը յանձնարարենք ոչ միայն իրր Վիճակահանութեան տոմսեր, որոց հետ աւելորդի ենթադրութիւն մը միայն ունին, այլ և իրր առաջին կարգի և ամենաապահով միջոց մը տասկ պահելու, միանգամայն բաղդ շահելու պատահականութիւն ունի։ Աւարիոյ մէջ անկարելի է որ ընտանեաց հայր մը մտածոյ իւր զաւակին ծննդեան օրն իսկ, տեսը հանար գնել մէկ կամ քանի մը պարկեւաւոր արժեթղթեր։ Թող ընթերցողք եւս սոյն օրինակին հետեւին և իրենց դատողութեանը երաշխաւորեալ պիտի մնան։

Արժեթղթոց գնելը կարելի է գրելէ մեզ ամեն երկիրներու թղթատարով, թղթատարական տոմսով (մանդա-ֆոսթ), գրամանարարով կամ փոխանակագրով։ Եւրոպոյ հրաշարակի մը միայն ի տես վճարելի։ Բաց ասած, կարելի է գրամ հասցուցանել մեզ ԹՈՒՄԲԻԱՑԻՆ և ԵԳԻՊՏՈՍԻՆ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՑԻ միջոցաւ։ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻՆ ԲՐԼՏԻ ԺԻՆԻՐԱԼ անուն Հելլենական գրատան միջոցաւ։ Վերոյիշեալ գրատունը մեր հաշուոյն գումարներ կընդունի և կամ մեր հրամանին վճարելի չեկեր կուտան։ Գրամ առաքողն յաջորդ թղթատարով կ'ընդունի արժեթուղթը, յանձնարարեալ նոմոկաւ։ Նամակը և առաքարութիւնը պէտք է ուղղուին

Ա. Ռ. ՎԱՐԶՈՒԹԻՒՆ

ՄՕՆԹԻԼՅՈՌ ՏԸ ԼԱ ՇԱՆՍ ԻՄԻՆԻԼԻՐՍԻԼ Ի ՎԻԷՆՆԱ (ԱՒՍՏՐԻԱ)

ԾԱՆՕԹ.—Թղթակցութիւնք ամեն լեզուաւ կը կատարուին։ Տեղեկութիւնք և շահող թիւերու պաշտօնական ցուցակք ձրիաբար կը ղրկուին։

ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ՆԱԽԵՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵԹՈՒՂԹ ՄԵՐ ԿՆԻՔԸ ՊԻՏԻ ԿԷ, միատեղ կցուած պիտի լինի նաեւ անոր վաւերականութիւնն հաստատող թուղթ մը։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷՅԻ

ՇՈԳԵՆԱԼՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՅՈՒՅԱԿԸ

1884 ՄԱՅԻՍ ԱՄՍՈՑ

(Բաց է Էրէրէ օրերէն) Եւրոպական եղերքէն կամաքէ էնող շոգենաւոց երթեւեկումն ժամերը

Ժ. Հ.	Թ.
11 30 Եղեմնահայրէ Մեղաբպուրնու Պէյրութքարէրէ Թարապիա Եղենիքէյ (Եղենիքէյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	17
12 5 Եղենիքէյ Պիէնիա Մերիկեան Պոյաճքէքէյ Ր. Հիսար Պէպէք (Ա.ռնավուտքէյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	25
12 45 Ր. և Ա. Գալաց Եղեմնահայրէ Մեղաբպուրնու Պէյրութքարէրէ Թարապիա Եղենիքէյ (Եղենիքէյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	32
1 35 Եղենիքէյ Պիէնիա Մերիկեան Պոյաճքէքէյ Ր. Հիսար Պէպէք (Ա.ռնավուտքէյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	34
2 15 Եղեմնահայրէ Մեղաբպուրնու Պէյրութքարէրէ Թարապիա Եղենիքէյ Պիէնիա Մերիկեան Պոյաճքէքէյ Ր. Հիսար Պէպէք (Ա.ռնավուտքէյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	21
4 15 Եղեմնահայրէ Մեղաբպուրնու Պէյրութքարէրէ Թարապիա Եղենիքէյ Պիէնիա Մերիկեան Պոյաճքէքէյ Ր. Հիսար Պէպէք Ա.ռնավուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիքթաշ	33
6 15 Եղեմնահայրէ Մեղաբպուրնու Պէյրութքարէրէ Թարապիա Պէյդօղ Բաշապահճէ Եղենիքէյ Մերիկեան Գանդրճա Ր. և Ա. Հիսար Գանտիրլի Ա.ռնավուտքէյ Զենկիլքէյ Պէյլերպէյ Օրթաքէյ Գուրկիւնճուք Պէշիկթաշ իսկիւտար	4
8 15 Ա. և Ր. Գալաց Եղեմնահայրէ Մեղաբպուրնու Պէյրութքարէրէ Թարապիա Պէյդօղ Եղենիքէյ Մերիկեան Պոյաճքէքէյ Ր. Հիսար Պէպէք Ա.ռնավուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիքթաշ (ուրբաթ օրերը Պիէնիա պիտի հանդիպի)	20
10 — Մեղաբպուրնուն Պէյրութքարէրէ Թարապիա Եղենիքէյ Մերիկեան Ր. Հիսար Ա.ռնավուտքէյ Օրթաքէյ Պէշիքթաշ (ուրբաթ օրերը Պէյդօղ)	34

Սարեմաբերիքէն կամաքէ էնող շոգենաւոց ժամերը

10 45 Պէպէք Ա.ռնավուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիքթաշ	33
11 30 Պէպէք Ա.ռնավուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիքթաշ	21
12 10 Ա.ռնավուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիքթաշ	4
12 40 Պէպէք Ա.ռնավուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիքթաշ Գապաթաշ	33
1 30 Ա.ռնավուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիքթաշ	23
2 10 Պէպէք Ա.ռնավուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիքթաշ Գապաթաշ	17
3 — Ա.ռնավուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիքթաշ	32
3 30 Պէպէք Ա.ռնավուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիքթաշ	23
4 15 Ա.ռնավուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիքթաշ Գապաթաշ	17
10 50 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ	25
11 10 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ	4

Սէօխան եղերքէն կամաքէ էնող շոգենաւոց ժամերը

11 — Վանիքէյ Զենկիլքէյ Պէյլերպէյի Գուրկիւնճուք Գապաթաշ	34
11 30 Պէյդօղ Բաշապահճէ Ր. Բաշամնհայլէ Գանդրճա Ա. Հիսար Գանտիրլի (Գանտիրլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	23
12 5 Գանտիրլի Վանիքէյ Զենկիլքէյ Պէյլերպէյի Գուրկիւնճուք	22
1 15 Գանտիրլի Վանիքէյ Զենկիլքէյ Պէյլերպէյի Գուրկիւնճուք	2
1 30 Պէյդիւքարէ Թարապիա Պէյդօղ Բաշապահճէ Գանդրճա Ա. Հիսար Գանտիրլի (Գանտիրլիի նաւամատոյցը շոգենաւի հետ պիտի հաղորդակցի և ուրբաթ օրերը Վանիքէյ Զենկիլքէյ Պէյլերպէյ Գուրկիւնճուք իսկիւտար)	20
2 30 Գանտիրլի Վանիքէյ Զենկիլքէյ Պէյլերպէյ Գուրկիւնճուք իսկիւտար (բացի ուրբաթէն)	22
3 30 Գանտիրլի Վանիքէյ Զենկիլքէյ Պէյլերպէյ Գուրկիւնճուք Պէշիքթաշ	2
4 15 Պէյդօղ Բաշապահճէ Ր. Բաշամնհայլէ Գանդրճա Ա. Հիսար Գանտիրլի Վանիքէյ Զենկիլքէյ Պէյլերպէյ Գուրկիւնճուք	25
8 45 Պէյդիւքարէ Թարապիա Պէյդօղ Բաշապահճէ Գանդրճա Ա. Հիսար Գանտիրլի Վանիքէյ Զենկիլքէյ Պէյլերպէյի Գուրկիւնճուք իսկիւտար (ուրբաթ օրերը Ր. Բաշամնհայլէ)	22
10 30 Գանտիրլիէն ուղղակի կամուրջ	23

(Բաց է Էրէրէ օրերէն) Կամաքէն Եւրոպական եղերք երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

12 45 Պէշիքթաշ Օրթաքէյ Ա.ռնավուտքէյ Ր. Հիսար Մերիկեան Եղենիքէյ Թարապիա Պէյդիւքարէրէ Մեղաբպուրնու Եղենիմնհայլէ	21
1 30 Գալաթա իսկիւտար Պէշիքթաշ Գուրկիւնճուք Օրթաքէյ Պէյլերպէյ Զենկիլքէյ Ա.ռնավուտքէյ Գանտիրլի Ա. և Ր. Հիսար Գանդրճա Մերիկեան Եղենիքէյ Բաշապահճէ Պէյդօղ Թարապիա Պէյդիւքարէրէ Մեղաբպուրնու Եղենիմնհայլէ	4
2 30 Պէշիքթաշ Օրթաքէյ Գուրուչէշմէ Ա.ռնավուտքէյ Պէպէք Ր. Հիսար Մերիկեան Եղենիքէյ Թարապիա Պէյդիւքարէրէ Մեղաբպուրնու Եղենիմնհայլէ	33
5 — Գալաթաշ Պէշիքթաշ Օրթաքէյ Գուրուչէշմէ Ա.ռնավուտքէյ Պէպէք Ր. Հիսար Պոյաճքէքէյ Եմերիկեան Պիէնիա Եղենիքէյ Պէյդօղ Թարապիա Պէյդիւքարէրէ Մեղաբպուրնու Եղենիմնհայլէ և Գալաթաներ	20
6 45 Իսկիւտար Պէշիքթաշ Գուրկիւնճուք Օրթաքէյ Պէյլերպէյ Զենկիլքէյ Ա.ռնավուտքէյ Գանտիրլի Ր. Հիսար Գանդրճա Մերիկեան Եղենիքէյ Թարապիա Պէյդիւքարէրէ	22
8 45 Պէշիքթաշ Օրթաքէյ Ա.ռնավուտքէյ Պէպէք Ր. Հիսար Մերիկեան Եղենիքէյ Թարապիա Պէյդիւքարէրէ Մեղաբպուրնու	34
10 30 Ր. Հիսար Պոյաճքէքէյ Մերիկեան Պիէնիա Եղենիքէյ Թարապիա Պէյդիւքարէրէ Մեղաբպուրնու Եղենիմնհայլէ	32
11 10 Եղենիքէյ Թարապիա Պէյդիւքարէրէ Մեղաբպուրնու Եղենիմնհայլէ	20
11 30 Պէպէք Ր. Հիսար Պոյաճքէքէյ Մերիկեան Պիէնիա Եղենիքէյ	25

Կամաքէն Ա.ռնավուտքէյ Երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

12 — Ուղղակի Պէպէք	33
1 — Ուղղակի Ա.ռնավուտքէյ	23
1 30 Ուղղակի Պէպէք	17
2 30 Ուղղակի Ա.ռնավուտքէյ	32
3 — Ուղղակի Պէպէք	23
3 45 Ա.ռնավուտքէյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ Պէշիքթաշ	17
9 50 Պէշիքթաշ Օրթաքէյ Գուրուչէշմէ Ա.ռնավուտքէյ Պէպէք Ր. Հիսար (Վոսիոր էնող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	25
10 30 Պէշիքթաշ Օրթաքէյ Գուրուչէշմէ Ա.ռնավուտքէյ Պէպէք	4
11 5 Գալաթաշ Պէշիքթաշ Օրթաքէյ Գուրուչէշմէ Ա.ռնավուտքէյ Պէպէք (Եղենիքէյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	22
11 45 Պէշիքթաշ Օրթաքէյ Գուրուչէշմէ Ա.ռնավուտքէյ Պէպէք	34
12 — Պէշիքթաշ Օրթաքէյ Գուրուչէշմէ Ա.ռնավուտքէյ	4

Կամաքէն Ա.ռնավուտքէյ Երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

12 — Իսկիւտար Գուրկիւնճուք Պէյլերպէյ Զենկիլքէյ Վանիքէյ Ա. Հիսար Գանդրճա Պէյդօղ Եղենիքէյ	34
12 45 Ուղղակի Գանտիրլի	
2 — Ուղղակի Գանտիրլի (բացի ուրբաթի օրերէ)	2
2 45 Իսկիւտար Գուրկիւնճուք Պէյլերպէյ Զենկիլքէյ Վանիքէյ Գանտիրլի Ա. Հիսար Գանդրճա Բաշապահճէ Պէյդօղ (ուրբաթի օրերը Ր. Բաշամնհայլէ)	22
3 — Ուղղակի Գանտիրլի	25
9 30 Գալաթաշ Պէշիքթաշ Գուրկիւնճուք Պէյլերպէյ Զենկիլքէյ Վանիքէյ Գանտիրլի (Գալաթայի դաշտը շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	2
10 15 Գանտիրլի Ա. Հիսար Գանդրճա Բիփանբաշա Բաշապահճէ Պէյդօղ Թարապիա Մեղաբպուրնու Նաւամատոյցը	23
10 40 Պէշիքթաշ Գուրկիւնճուք Պէյլերպէյ Զենկիլքէյ Վանիքէյ Գանտիրլի (Գանտիրլի նաւամատոյցը Պէյդօղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	17
11 10 Գանտիրլի Ա. Հիսար Գանդրճա Ր. Բաշամնհայլէ Բաշապահճէի Պէյդօղ	33
11 40 Գալաթաշ Գուրկիւնճուք Պէյլերպէյ Զենկիլքէյ Վանիքէյ	23
	21

Ամեն ուրբաթ շոգենաւ մը կամուրջէն ժամը 3 45ին մեկնելով Պէշիքթաշ Օրթաքէյ Գուրուչէշմէ Ա.ռնավուտքէյ Պէպէք Ր. Հիսար Մերիկեան Եղենիքէյ Թարապիա Պէյդիւքարէրէ և Մեղաբպուրնու պիտի հանդիպի և անոնի ժամը 5 30ին մեկնելով և յետեւալ նաւամատոյցները հանդիպելով պիտի իջնէ ի կամուրջ։

ԻՍԿԻՒԴԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԷՆ

ԻՍԿԻՒԴԱՐԷՆ ԿԱՄՈՒՐՋ		ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ ԻՍԿԻՒԴԱՐ	
11 —	6 20 Պէշիք	11 25	7 —
11 45	7 —	12 — Գէշիճ	8 15
12 30	8 10 Պէշիք	12 45	9 — Պէշիք
1 —	9 —	1 15	9 30
1 30	9 45	1 50	10 — Պէշիք
2 —	10 — Պէշիք	2 20	10 25 Գէշիճ
2 30	10 30	2 55	10 45
3 10	10 40	3 30	11 5
3 45	11 5	4 — Պէշիք	11 25
4 30	11 25	4 45	11 50
5 5 Պէշիք	11 45 Գէշիճ *	5 30	12 5
5 45	12 5	6 — Պէշիք	12 5 Գէշիճ *

(* Այս շոգենաւները Հիւրից տոներուն չպիտի երթեւեկեն)

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԸ

ԻՍԿԻՒԴԱՐԷՆ ԿԱՄՈՒՐՋ		ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ ԻՍԿԻՒԴԱՐ	
11 15	— —	11 40	— —
12 —	7 —	11 55	7 —
12 45	8 10 Պէշիք	12 40	8 15
1 30	8 40	1 25	8 50 Պէշիք
2 15	9 25	2 10	9 20
3 —	9 50	2 55	10 — Պէշիք
3 45	10 30	3 30	10 35
4 20	11 —	4 10 Պէշիք	11 5
5 10 Պէշիք	11 25 Պէշիք	4 55	11 35
5 45	12 5	5 40	12 5
6 20 Պէշիք	— —	6 15 Պէշիք	— —

ՀԱՐԼԻՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

2 — Հարէմէն Սալաճաց (բաց ի կիրակի օրերէն)
3 30 Հարէմէն Սալաճաց
11 — Հարէմէն Սալաճաց
4 45 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճաց (բաց ի կիրակի օրերէն)
3 15 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճաց
10 45 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճաց

ԻՍԿԻՒԴԱՐ ՍԻՐԲԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷ ԵՒ ԳԱԼԱԹԱՅԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՎԱՐՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒ ԺԱՄԵՐը

2 45 Իսկիւտարէն Գալաթաշ Սիրքէճի
4 — Իսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իսկիւտարէն Սիրքէճի
11 15 Իսկիւտարէն Գալաթաշ
3 15 Սիրքէճիէն Իսկիւտար
4 45 Սիրքէճիէն Գալաթաշ Իսկիւտար
10 45 Սիրքէճիէն Իսկիւտար
11 30 Գալաթաշէն Իսկիւտար

ՏԱՐԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Թարգմանեալ Ֆրանսերէնի ի Հայ

Ն. Փառանկեան

Ներկայ թարգմանութիւնը Գլուխի քաջահմուտ և անտեսագէտ Պ. Օմօ Հիւսնէռի աշխատասիրութիւնը ունենալով, բազմապատիկ տպագրութեամբ հրատարակուած է, և նեղոսպիոյ մէջ ընդհանուր ընդունելութեան արժանացած բլլալով նախակրթական վարժարանաց մէջ առ հասարակ կգործածուի իբրեւ դասագիրք։ Դիրքդիս վարժատան տղոց լաւ և յարմար դասագիրք մ'բլլալով դիւրագին արժէք մը որոշուեցաւ։

Ի գին 100 փարա։

Կը ծախուի Զագմագճըլար, Դավաֆեան Եավրեփոյ գրատան մէջ։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ԷՖԹՈՒՐ ՄԱԼՈՅ

ԸՆՏԱՆԵԶՈՒՐԿ

ՎԷՊ ԻՐԱԳՐԱՒ ԵՒ ՀՐԱՀԱՆԳԻՉ

ՊԱԿՏԱԼ Ի ՖԵՄԱՐԱՆՆԷ ՖՐԱՆՍԱՅԷՆ

Թարգմանութիւն Կ. Ս. ԻԹԹԻՃԵԱՆԻ

ՀԱՏՈՐ Ա.

Կը գտնուի Մասիսի գրատեղեանն և ամեն հայ գրավաճառաց քով. Ես և Պահէք գարու Ջրավաճառ Պոլսոյ և Ցահկոր աղաներուն խանութիները. գին 7 ½ ղրուշ։

Նոյն տեղերը կը վաճառուին նաև

Մկնքեռնէ Բազարական Ցնորեսու-	ղրշ.
ութիւն	6
Կարիք Մարդոց երբոյ, 2 Հատ.	12
Ամառնային Փարէզ	6
Մարիլեսոն	7 ½
Ցերէրէ ի Լաւոն	7 ½

ԾԱՂԻԿ

ԱՐԴԻ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Երկրորդ

ԵՂԻՍԱՋԱՐ ՄՈՒՐԱՏԵՈՍ

Ի պէտս վարժարանաց

Այս գասագիրքը՝ աշխարհիկ լեզուի ընթերցագոյն հեղինակներու ամենէն գեղեցիկ հատուածները իրենց պարուսկած բոլոր քերականական, դրագիտական, դիցաբանական, պատմական, աշխարհագրական և այլ գիտելիքներովը աշակերտաց ընծայելով՝ մէկ հատիկ դիւրին միջոց է Հայ լեզուն և գրականութիւնը ուսումնասիրելի դրեթէ բոլոր կարգաց ուսուցանելու և ազատելու ազգային մանկուոյն միտքը տարիներով զբաղեցնող սաղմնի տեսակի անօգուտ և սպանիչ գրութենէն։

Բոլոր կարող դասատուաց ուշադրութիւնը կը հրաւիրուի այս նոր գործին վրայ։

Գին 8 ղրշ.

Կեդրոնատեղին Արամեան և Գավաֆեան գրատունները։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԳ

ԴԵՂԱՐԱՆ

Պ. ԵՒ Հ. ՓԻՒԶԻՒՔԵԱՆ

ԵՂԲԱՐՑ

Երկար ժամանակէ ի վեր՝ դեղավաճառութեան եւ դեղագործութեան զբաղելով հասարակութիւնը գոհացնելու համար մեր ձեռքէն եկած ջանքը խնայած չըլլալնս յայտնի է մեր պատուարժան յաճախորդաց և բոլոր հասարակութեան։ Այս անգամ ալ, մեր յարգոյ յաճախորդաց դիւրութիւն մ'բլլալու համար, դեղարան մը բանալ փափաքելով, շատ տարիներէ ի վեր ամենուն ծանօթ Պոլսոյ Եէնի-Ճամի փողոցի 26 թիւ մեծ եռանդնոցին դառ՝ նոյնպէս Կ. Պոլիս կամուրջին դիմացը 77 թիւ «Պ. եւ Հ. Փիւզիւքեան եղբարք» անուամբ դեղարան եւ մեր բանոճ (տէրօպիմօ) մ'ալ բացած ենք, ուր Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ քիմիական բաղադրութիւններն ու գանազան դեղերը, մեծ խնամով վերուած, եւ ամենէն ընտիր տեսակները կը գտնուին։ Ասոնցմէ զատ ամեն տեսակ գործածուած գանազան տեսակ գինի, ազնիւ ձիան իւղ, նորվէկիոյ ջրաձուկ, քսենաք եւ ուրիշ բանկերք միշտ կը գտնուին։ Եկած դեղերը խստիցն թարմ դեղերով, և մեծ խնամով կը պատրաստուին։ Ասոնցմէ զատ դեղարանին վերնայարկը բժշկաց համար յատուկ տեղ որոշուած բլլալով, հիւանդութեան մը համար բժշկի հետ խորհրդակցիլ ուզող անձինք, մեր դեղարանը գալով, ամեն կերպով օգուտ կը տեսնեն։

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆ

ԶԱԳԱԼԻՐ ԳԻՆ

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՍՈՒՆ

ՆՈՒԱՐԵԼԻՆԱՑ

Պոլսոյ—Բարդիր Թաղդիր փողոց Թիւ 59

Ցեղէր գիր ու գիր ուղիներէն

Մեզմէն էֆ. Տէօքմէճեանի վաճառատան մէջ կը գտնուին նպարեղինաց վերաբերեալ ամեն տեսակ ապրանքներ, որպիսիք են, խաղէզ սովորական, լաւ և ընտրագոյն (մարմիրիքաս)։ Շաքար՝ Մարսիլիոյ և Թրէստէի։ այլ և այլ տեսակ ըստրանաչէիներէ զատ, Փրանսական բուն Ֆուրիսէ։ Սիպիրի թարմ և ընտիր իւղ։ Նարպոնի մանրաբոն։ Ձէյթուոյի և Նարբոնի ձէյթէ։ բրինձ՝ Մարսուսէ և Բիզոն։ լուրիա և սիսեռն եփուն և խիստ հավմեղ։ անուշեղէնի և խմիչեղէնի յատուկ լատագոյն ալիւր։ օղալ (նիշաստա) և արաքսի։ Քանարիոյ և Ամերիքէի ընտիր սաճա։ Լոնտոնի և Մարսիլիոյ քօլա։ Ամերիկայի քարիւղ (կազ)։ Լոնտոնի ընտիր լեզակ (չիփսա)։ քսենաք և այլ ոգելից բարկիլք։ սօսա։ թարմ ըսիաբոզ և սարդին։ Ամերիքի ընտիր ձէթ։ թարխանա և պուլկուր։ մէկ խօսքով, սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուի ամեն տեսակներովը լաւագոյն այն պիտանի բաներու, որք առեւտրական սոյն ճիւղին կը վերաբերին գլաւորապէս։

Ամեն յանձնարարութիւն կը կատարուի ուղղութեամբ և կանոնաւորապէս։

Գիները խիստ չափաւոր են։ ԱՊՈՒԻԿ ԶԱՆՑ։

ՇՆԱՀԱՅՏԱԿԱՆ ՐԻԺԻ ԹՈՒՐԲԻՈՑ

Ս. Զ. Դ.

Շինութեանց յանձնառու տեարց կը ծանուցուի որ Ռիժիի Վարչութիւնն ճիպտիի գործարանին վրայ քանի մը չենութիւններ աւելցնելու հարկ տեսնելով, այդ չենութիւններն նուազ